

Bilag 3

Baggrundsnotat om Råstofplan 2016

På baggrund af Regionsrådets beslutning af den 19. maj 2015, om at Råstofplan 2012 skulle revideres, foreligger her den reviderede plan, forslag til Råstofplan 2016.

Overordnet om råstofplanen

Formålet med råstofplanen er, at sikre mulighed for udnyttelse af råstofressourcen før arealerne udnyttes til andre formål, samtidig med at der tages hensyn til natur- og miljøbeskyttelse, byudvikling og infrastruktur.

Råstofplanen er udarbejdet i overensstemmelse med den Regionale Vækst- og Udviklingsstrategi (ReVUS), der har til hensigt at skabe et fælles grundlag for at udvikle hele "Copenhagen"-regionen som Danmarks vækstmotor.

En råstofplan er en lovpligtig sektorplan, hvilket blandt andet betyder at kommuneplaner ikke må stride imod en råstofplan. De bestemmelser i råstofplanen, som er relevante for kommunernes planlægning af arealanvendelsen, skal fremgå af redegørelsen til kommuneplanen, således at andre myndigheder, erhvervslivet og borgere kan gøre sig bekendt med råstofplanen og dens forhold til andre arealudpegninger.

Råstofplanen må ikke stride mod regler eller beslutninger efter § 3 i lov om planlægning eller miljømålsloven. Staten fører tilsyn med at planen ikke strider mod Statens interesser i planlægningen.

En råstofplan gælder for en 12-årig periode. Regionsrådet skal dog hvert 4. år vurdere, om der er behov for at revidere råstofplanen, hvorefter en ny planperiode på 12 år træder i kraft. Det er et lovkrav, at der skal udpeges graveområder, som indeholder råstoffer til mindst 12 års forbrug i regionen. Der kan løbende udarbejdes tillæg til råstofplanen.

Råstofplanen, retningslinjer og tilladelser til råstofindvinding

Den 1. juli 2014 overtog regionerne kompetencen til at give tilladelse til indvinding af råstoffer fra kommunerne og fik dermed den samlede myndighedskompetence for råstofindvinding på land. Dette har gjort det muligt og nødvendigt for regionerne, at sikre et bedre samspil mellem planlægning for graveområder og de efterfølgende gravetilladelser. I råstofplanen fastlægges placering af graveområder og interesseområder og der udstikkes de overordnede retningslinjer for råstofindvindingen. Retningslinjerne i råstofplanen samt eventuelle forudsætninger beskrevet for udpegningen af graveområderne fastlægger således rammerne for fremtidige tilladelser til råstofindvinding. En udpegning til graveområde er således ikke en tilladelse til indvinding.

Med retningslinjerne synliggøres det over for borgere, myndigheder og andre interessenter, hvilke forhold regionen vil lægge til grund for sine afgørelser om tilladelse til råstofindvinding. Retningslinjerne udarbejdes med det formål, at sikre en optimal udnyttelse af råstofressourcen samtidig med at natur og miljøhensyn respekteres. For at sikre en optimal udnyttelse stilles der i retningslinjerne krav om, at en råstofforekomst skal udnyttes fuldt ud, hvilket om nødvendigt omfatter indvinding under grundvandspejlet,

før området overgår til anden anvendelse. Det betyder, at der som udgangspunkt vil blive gravet under grundvandspejlet i alle områder. Der vil dog i forbindelse med de konkrete ansøgninger foretages en vurdering af, om der er en råstofressource under grundvandspejlet eller om der er særlige forhold, der umuliggør råstofindvinding under grundvandspejl. I miljøvurderingen af planen er der en nærmere redegørelse for forholdet til grundvandsbeskyttelse ved gravning under grundvand, idet grundvand er et af de udvalgte fokusområder i Råstofplan 2016, se nedenfor.

En tilladelse til indvinding af råstoffer gives efter konkret ansøgning til regionen. I ansøgningen gøres rede for placering af det ansøgte areal, der oftest kun er en del af det udpegede graveområde, omfanget af indvindingen og hvordan driften af råstofgraven skal tilrettelægges. Tilladelsen gives herefter på en række vilkår, hvor der tages hensyn til en lang række interesser, som kan findes inden for og i nærheden af graveområdet. Der kan kun søges om tilladelse til at indvinde råstoffer inden for et graveområde. I meget særlige tilfælde kan regionsrådet give samtykke til, at der indvindes råstoffer uden for et graveområde. En tilladelse til indvinding vil i de fleste tilfælde også omfatte vilkår vedrørende f.eks. grundvand, trafikoverkørsel mm., som reguleres af kommunalbestyrelsen. Regionen inddrager og samordner disse forhold i sagsbehandlingen. Sagsbehandlingen forudsætter derfor et tæt samarbejde med kommunerne i regionen.

Overordnet om strategisk miljøvurdering

Miljøvurdering af planer og programmer kaldes ofte for SMV. SMV står for Strategisk Miljø Vurdering. SMV er betegnelsen for miljømæssige vurderinger af planer, programmer og politiske mål. Miljøvurdering af planer og programmer skal ses som en overbygning til bestemmelserne om VVM. Miljøvurdering af planer og programmer foregår på niveauet før projektniveauet, før VVM, og dermed også på et tidligere tidspunkt i beslutningsprocessen.

Lov om miljøvurdering af planer og programmer har til formål at fremme en bæredygtig udvikling ved at sikre, at der foretages miljøvurdering af planer og programmer, hvis gennemførelse kan få væsentligt indvirkning på miljøet.

I forbindelse med udarbejdelsen af Region Hovedstadens Råstofplan 2016 er det blevet vurderet, at planen vil kunne få væsentlig indflydelse på miljøet og derfor skal miljøvurderes i henhold til Miljøvurderingsloven. Den strategiske miljøvurdering af Råstofplan 2016 er blevet udarbejdet samtidig med udarbejdelsen af forslag til Råstofplan 2016. Miljøvurderingen udgør en del af den samlede plan og fremlægges samtidig med forslag til råstofplanen.

I forbindelse med den strategiske miljøvurdering af planen, er der foretaget miljøscreeninger af nye og reviderede graveområder. Der kan også foretages screening af eksisterende graveområder, hvis der er sket ændringer i den aktuelle arealanvendelse, så der er sket en ændring i den mulige miljøpåvirkning. Hvis det efter screeningen af et givent område må konkluderes, at der potentielt kan ske en væsentlig miljøpåvirkning som konsekvens af udpegningen, gennemføres der efterfølgende en miljøvurdering, hvor eventuelle afværgeforanstaltninger kan identificeres f.eks. i form af revidering af områdets afgrænsning o. lign.

Grave- og interesseområder samt ændringer i udpegningerne i Råstofplan 2016 i forhold til 2012

I Råstofplan 2012 blev der udpeget 31 graveområder for sand, sten og grus med et samlet areal på 1478 ha. Råstofressourcen indenfor graveområderne udgjorde samlet 73 mio m³ svarende til 14 års forbrug, baseret på et forventet årligt forbrug på 5,3 mio. m³/år.

I Råstofplan 2016 er der i alt udpeget 32 graveområder for sand, sten og grus med et samlet areal på 1383 ha fordelt på 9 kommuner. Råstofressourcen indenfor graveområderne udgør samlet 74 mio m³ svarende til 13,5 års forbrug baseret på et forventet årligt forbrug på 5,5 mio. m³/år.

I det forberedende arbejdet til forslaget til Råstofplan 2016 er der gennemført 16 miljøscreeninger. 3 områder blev udtaget fra forslaget efter den første miljøscreening. Miljøscreeningen af 4 eksisterende områder fra Råstofplan 2012, der blev foreslået taget ud af forslaget til ny råstofplan, og 9 nye områder blev herefter sendt i offentlig høring. I tabellen nedenfor ses hvilke ændringer, der blev gennemført på baggrund af høringerne, samt antal høringsvar pr. område.

Tablet 1 Tabel over graveområder, hvor der er blevet foretaget høring af miljøscreening, antal høringsvar og gennemførte ændringer

Lokalitets navn	Kommune navn	Areal før høring (Ha)	Areal efter høring (Ha)	Antal høringsvar	Begrundelse for ændring
Uggeløse (Ler)	Frederikssund	18,6	18,6	5	Ingen ændring
D4 Lyngstrup	Frederikssund	53,6	53,6	5	Ingen Ændring
D7 Ryegård	Frederikssund	27,7	19,0	7	Hensyn til særlige arkæologiske interesser.
K1 Holtegård	Fredensborg	24,9	24,9	1	Ingen ændring
L1 Vindekilde	Egedal	69	52,7	23	Forløb af landevej og særlige landskabsinteresser
Ledøje Nord	Egedal	94,4	0	124	Samlede miljøinteresser i det lokale miljø
L2 Ledøje Vest	Egedal	22,5	11,9	46	Samlede miljøinteresser i det lokale miljø.
J6 Vridsløsemagle	Høje Taastrup	81	34,2	25	Beliggenhed af KU's forsøgsmarker, arkæologiske interesser samt samlede miljøinteresser i det lokale miljø.
Fuglebjergrvej (Ler)	Hillerød	26,3	0	6	Mulig påvirkning af flagermus (bilag IV art) samt dårligt datagrundlag for råstofressourcens størrelse
F2 Vester Strødam	Hillerød	0	0	2	Ingen ændring
F1 Alsønderup	Hillerød	0	0	2	Ingen ændring
E12 Nymølle	Allerød	0	0	2	Ingen ændring
J2 Vasby Bakke	Høje-Taastrup	0	0	0	Ingen Ændring

I Råstofplan 2012 var der udpeget 12 interesseområder. Der er udpeget 21 interesseområder i forslag til Råstofplan 2016. Udpegningerne er sket på baggrund af Regionens kortlægningsindsats gennemført i perioden 2012-2016. Interesseområderne skal efterfølgende gennemgås med henblik på en afklaring af, om

arealerne skal frigives, eller om de skal indgå i en kommende plan som råstofgraveområder. Gennemgangen foregår efter en prioriteret liste.

Tabel 2 Antal grave- og interesseområder pr. kommune

Kommune navn	Graveområder sand,sten og grus	Graveområder Ler	Antal Interesseområder
Høje-Taastrup	4	0	2
Egedal	2	1	3
Frederikssund	5	1	4
Allerød	10	1	1
Hillerød	1	3	2
Halsnæs	3	0	3
Gribskov	3	9	4
Fredensborg	1	6	0
Helsingør	3	0	1

Fokusområder i Råstofplan 2016

Regionsrådet har i forbindelse med vedtagelsen af Råstofplan 2012 besluttet, at der i forbindelse med miljøvurdering af råstofplanen skulle være øget fokus på udvalgte miljøområder, der har særlig betydning i Region Hovedstaden. De udvalgte i Råstofplan 2012 var: Naturhensyn, grundvand, transport og CO₂ samt affald og genanvendelse.

Fokusområderne grundvand, og transport og CO₂ er blevet videreført under samme overskrifter og temaerne opdateret i forhold til indholdet, så dette er tidssvarende.

Fokusområdet naturhensyn er blevet opdateret således, at naturhensyn bliver behandlet under overskriften "Samspil med andre arealinteresser og efterbehandling". Baggrunden herfor er, at der i de seneste år er kommet en større bevidsthed om, at arealressourcen er under pres ikke mindst i hovedstadsregionen. Region Hovedstaden vil derfor sætte fokus på, at der søges løsninger, der sikrer større samspil mellem de forskellige arealinteresser i forbindelse med den fremtidige råstofplanlægning. Regionen behandler under fokusområdet tre emner: byudvikling, skovrejsning og etablering af nye naturområder/rekreative arealer. Administrationen vurderer, at der indenfor disse områder er et umiddelbart potentiale for planlægningsmæssige gevinster ved samtænkning af forskellige arealanvendelser efter endt råstofindvinding, samtidigt med at de understøtter temaet om grøn vækst i ReVUS.

Fokusområdet affald og genanvendelse er ligeledes blevet opdateret og behandles under overskriften genanvendelse og cirkulær økonomi. Det er vigtigt, at der i højere grad lægges vægt på at opfatte eksempelvis nedbrydningsprodukter fra byggebranchen ikke som affald men som sekundære råstoffer til substitution af de primære råstoffer, der kommer fra råstofgravene. Derfor er ordlyden i overskriften og temaet opdateret med udgangspunkt på den vinkel.

Fokusområderne i Råstofplan 2016 er således:

- Grundvand

- Transport og CO₂
- Samspil med andre arealinteresser og efterbehandling
- Genanvendelse og cirkulær økonomi